

Sygn. akt I Ns 220/13

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący – SSR Daniel Mychliński

Protokolant – Ewelina Goryszewska

po rozpoznaniu na rozprawie

w dniu 14 września 2016 r. w Ciechanowie

sprawy z wniosku R. W.

z udziałem J. W.

o dział spadku po S. W.

postanawia:

I. ustalić, że w skład spadku po S. W. wchodzi:

1. środki pieniężne w łącznej kwocie 101.020,20 zł (sto jeden tysięcy dwadzieścia złotych dwadzieścia groszy),
2. motorower (...) rok produkcji (...), o numerze rejestracyjnym (...), o wartości 900,00 zł (dziewięćset złotych),
3. 3 (trzy) szafy ubraniowe w kolorze sosnowym, przy czym jedna ze szklanymi drzwiami, o łącznej wartości 400,00 zł (czterysta złotych),
4. wersalka z ciemnym obiciem, o wartości 200,00 zł (dwieście złotych),
5. regał z witryną oraz umieszczona tam zastawa porcelanowa i szklana, o łącznej wartości 500,00 zł (pięćset złotych),
6. meble kuchenne w różnym kolorze, składające się z 4 (czterech) szafek wiszących i 4 (czterech) szafek stojących oraz zlewozmywak, o łącznej wartości 400,00 zł (czterysta złotych),
7. 2 (dwa) dywany w kolorowe wzory, o łącznej wartości 200,00 zł (dwieście złotych),
8. telewizor kolorowy D. kineskopowy, o wartości 50,00 zł (pięćdziesiąt złotych),
9. telewizor kolorowy S. (...) płaski, o wartości 700,00 zł (siedemset złotych),
10. kuchenka gazowa w kolorze białym, o wartości 100,00 zł (sto złotych),
11. zamrażarka W., o wartości 300,00 zł (trzysta złotych),
12. spawarka elektrodowa B., o wartości 100,00 zł (sto złotych),

stanowiące przedmiot współwłasności wnioskodawcy R. W. i uczestniczki postępowania J. W. po 1/2 (jednej drugiej) części;

II. wartość przedmiotu działu spadku po S. W. ustalić na kwotę 104.870,20 (sto cztery tysiące osiemset siedemdziesiąt złotych dwadzieścia groszy);

III. dokonać działu spadku po S. W. w ten sposób, że składniki majątku spadkowego opisane w pkt I postanowienia przyznać na własność uczestniczce postępowania J. W.;

IV. ustalić, że uczestnika postępowania J. W. poniosła koszty pogrzebu spadkodawcy w wysokości 3.610,44 zł (trzy tysiące sześćset dziesięć złotych czterdzieści cztery grosze);

V. zasądzić od uczestniczki postępowania J. W. na rzecz wnioskodawcy R. W., tytułem spłaty kwotę 50.629,88 zł (pięćdziesiąt tysięcy sześćset dwadzieścia dziewięć złotych osiemdziesiąt osiem groszy), płatną w terminie 1 (jednego) miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

VI. zasądzić od uczestniczki postępowania J. W. na rzecz wnioskodawcy R. W. kwotę 250,00 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych), tytułem zwrotu połowy uiszczonej opłaty sądowej od wniosku;

VII. nakazać Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w Ciechanowie zwrócić wnioskodawcy R. W. kwotę 500,00 zł (pięćset złotych), stanowiącą różnicę między pobraną opłatą sądową od wniosku a opłatą należną;

VIII. nakazać ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Ciechanowie od wnioskodawcy R. W. kwotę 18,80 zł (osiemnaście złotych osiemdziesiąt groszy), tytułem pokrycia wydatków Skarbu Państwa;

IX. nakazać ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Ciechanowie od uczestniczki postępowania J. W. kwotę 18,80 zł (osiemnaście złotych osiemdziesiąt groszy), tytułem pokrycia wydatków Skarbu Państwa;

X. pozostawić wnioskodawcę R. W. i uczestniczkę postępowania J. W. przy pozostałych kosztach postępowania poniesionych w związku ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt **INs 220/13**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca R. W. wystąpił z wnioskiem o dział spadku po swym bracie S. W.. Wskazał, że w skład spadku wchodzi środki pieniężne zdeponowane na rachunkach bankowych w (...) Banku (...) S.A. Oddziale w C., samochód osobowy O. (...) i wyposażenie budynku mieszkalnego położonego w C. przy ul. (...), tj. meble, dywany, sprzęt AGD i RTV, naczynia, spawarka.

Uczestniczka postępowania J. W. co do zasady przyłączyła się do wniosku. Wskazywała, że w skład spadku wchodzi środki pieniężne zdeponowane w (...) S.A. w wysokości 40.805,93 zł, wyposażenie budynku mieszkalnego położonego w C. i motorower B.. Wniosła także o zasądzenie od wnioskodawcy R. W. na jej rzecz 1/2 kosztów pogrzebu spadkodawcy, tj. kwotę 1.805,22 zł.

Podnosiła także, aby w ramach tego postępowania dokonać zniesienia współwłasności nieruchomości położonej w C. stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów miasta C. obręb Ś. numer (...) o powierzchni (...) ha, co do której toczy się postępowanie administracyjne o zwrot tej nieruchomości, wywłaszczonej w 1974 r. pod budowę Szpitala (...) w C., stanowiącej uprzednio własność T. i A. małżonków W., rodziców wnioskodawcy R. W. i spadkodawcy S. W.. Podkreślała, że tylko przy rozliczeniu udziałów w tej nieruchomości stanie się realnym dział spadku, gdyż uczestniczka postępowania nie dysponuje żadnymi środkami finansowymi.

Na rozprawie w dniu 14 września 2016 r., strony uzgodniły skład i wartość ruchomości wchodzących w skład spadku po S. W.. W pozostałym zakresie podtrzymywały swoje stanowiska i żądania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

S. W. zmarł 23 czerwca 2012 r. w C., gdzie ostatnio na stałe zamieszkiwał, a spadek po nim nabyli na mocy ustawy żona J. W. i brat R. W. po 1/2 części każde z nich.

dowód : akta sprawy Sądu Rejonowego w Ciechanowie (sygn. akt I Ns 360/12) – k. 16 tych akt

W skład spadku po S. W. wchodzi następujące ruchomości: motorower (...) rok produkcji (...), o numerze rejestracyjnym (...), o wartości 900,00 zł, 3 szafy ubraniowe w kolorze sosnowym, przy czym jedna ze szklanymi drzwiami, o łącznej wartości 400,00 zł, wersalka z ciemnym obiciem, o wartości 200,00 zł, regał z witryną oraz umieszczona oraz znajdująca się tam zastawa porcelanowa i szklana, o łącznej wartości 500,00 zł, meble kuchenne w różnym kolorze, składające się z 4 szafek wiszących i 4 szafek stojących oraz zlewozmywak, o łącznej wartości 400,00 zł, 2 dywany w kolorowe wzory, o łącznej wartości 200,00 zł, telewizor kolorowy D. kineskopowy, o wartości 50,00 zł, telewizor kolorowy S. (...) płaski, o wartości 700,00 zł, kuchenka gazowa w kolorze białym, o wartości 100,00 zł, zamrażarka W., o wartości 300,00 zł i spawarka elektrodowa B., o wartości 100,00 zł.

bezsporne

W skład spadku po S. W. wchodzi także środki pieniężne w wysokości 101.020,20 zł, zgromadzone na rachunkach bankowych (...) S.A.

dowód : zestawienie operacji na rachunkach bankowych (k. 22-26verte) i wyjaśnienia (...) S.A. zawarte w piśmie z dnia 8 lipca 2013 r. (k. 30)

Spadkodawca S. W. i uczestniczka postępowania J. W. zawarli związek małżeński 14 kwietnia 2012 r. Na dzień poprzedzający zawarcie małżeństwa, tj. na dzień 13 kwietnia 2012 r., na rachunkach bankowych S. W. prowadzonych przez (...) Bank (...) S.A. w W. I Oddział w C. zdeponowane były następujące kwoty: na rachunku (...) nr (...) kwota 20,20 zł, na rachunku (...) nr (...) kwota 1.000,00 zł, na rachunku (...) nr (...) kwota 4.006,10 zł, a na lokacie oszczędnościowej Książeczce Mieszkaniowej nr (...) kwota 100.000,00 zł. Takie same kwoty znajdowały się na tych poszczególnych rachunkach w dniu zawarcia związku małżeńskiego.

Na dzień śmierci spadkodawcy, tj. na dzień 23 czerwca 2012 r., na rachunku (...) nr (...) znajdowała się kwota 10.525,89 zł, na rachunku (...) nr (...) kwota 1.085,98. Z rachunku (...) nr (...) pieniądze zostały wypłacone w dniu 26 kwietnia 2012 r. i w dniu 4 maja 2012 r., a lokata została ostatecznie zerwana w dniu 4 maja 2012 r. Lokata oszczędnościowa Książeczka Mieszkaniowa nr (...) został zerwana w dniu 20 czerwca 2016 r.

W dniu 20 czerwca 2016 r., a więc na trzy dni przed śmiercią S. W., pieniądze z lokaty oszczędnościowej Książeczki Mieszkaniowej nr (...) w wysokości 100.000,00 zł zostały wpłacone na rachunek (...) nr (...). Tego samego dnia uczestniczka postępowania J. W. wypłaciła z tego rachunku 70.000,00 zł, 20.000,00 zł i 10.500,00 zł. Kwotę 70.000,00 zł zdeponowała, na założonej przez siebie tego samego dnia, lokacie terminowej Progresja nr (...). Uczestniczka postępowania systematycznie wypłacała następnie z tej lokaty zgromadzone pieniądze. Ostatnią wypłatę zrealizowała w dniu 21 czerwca 2013 r.

dowód : zestawienie operacji na rachunkach bankowych (k. 22-26verte) i wyjaśnienia (...) S.A. zawarte w piśmie z dnia 8 lipca 2013 r. (k. 30)

Uczestniczka postępowania J. W. poniosła koszty pogrzebu spadkodawcy w łącznej wysokości 3.610,22 zł.

dowód : umowa na wykonanie usługi pogrzebowej (k. 119-120)

W lipcu lub sierpniu 2015 r., uczestniczka J. W. sprzedała nieruchomość położoną w C. przy ul. (...), która należała do spadkodawcy, a wcześniej do rodziców spadkodawcy i wnioskodawcy, za kwotę 100.000,00 zł. Uczestniczka

postępowania nie dysponuje już tymi pieniędzmi. Mieszka w lokalu komunalnym przy ul. (...). Utrzymuje się z zasiłku opiekuńczego, wypłacanego przez MOPS.

dowód : zeznania stron (k. 137-138)

Aktualnie nadal toczy się postępowanie administracyjne o zwrot nieruchomości położonej w C. stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów miasta C. obręb Ś. numer (...) o powierzchni (...) ha, wywłaszczonej w 1974 r. pod budowę Szpitala (...) w C., a stanowiącej uprzednio własność T. i A. małżonków W., rodziców wnioskodawcy R. W. i spadkodawcy S. W..

bezsporne

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów, które nie były kwestionowane. Najistotniejsze są tu ustalenia w zakresie środków pieniężnych spadkodawcy, zgromadzonych na rachunkach bankowych. Sąd ustalenia w tym zakresie oparł na zestawieniu operacji (k. 22-26) oraz informacji uzyskanej bezpośrednio od (...) S.A. w W. (k. 30). Z powyższych dokumentów wprost wynika, jaki był stan rachunków na dzień przed zawarciem związku małżeńskiego przez spadkodawcę i uczestniczkę postępowania, operacji dokonywanych w okresie od zawarcia związku małżeńskiego do śmierci spadkodawcy, w szczególności czynności podjętych w dniu 20 czerwca 2012 r., a także po śmierci S. W.. Dopełnieniem w tym zakresie są zeznania samej uczestniczki postępowania.

Bezspornym był skład ruchomości wchodzących w skład spadku po S. W. i ich wartość, jak również to, że nadal toczy się postępowanie administracyjne w sprawie zwrotu wywłaszczonej nieruchomości stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów miasta C. obręb Ś. numerem (...).

W oparciu o zeznania stron Sąd ustalił, że uczestniczka J. W. sprzedała nieruchomość położoną w C. przy ul. (...), która należała do spadkodawcy, a wcześniej do rodziców spadkodawcy i wnioskodawcy, za kwotę 100.000,00 zł oraz sytuację majątkową, rodzinną i finansową stron postępowania.

Potwierdzeniem poniesienia kosztów pogrzebu przez uczestniczkę postępowania J. W. jest umowa wykonania usługi pogrzebowej (k. 119). Wnioskodawca nie podważał tego dokumentu, jak również nie kwestionował faktu poniesienia kosztów tam określonych.

Sąd zważył, co następuje

Przepisy o dziale spadku, a więc przede wszystkim art. 1035, 1037 – 1046 KC oraz art. 682, 684 – 689 KPC nie regulują kwestii działu spadku w sposób wyczerpujący i samodzielny, lecz odsyłają co do kwestii w nich nie uregulowanych do przepisów o zniesieniu współwłasności w częściach ułamkowych tzn. art. 210 KC i nast. oraz art. 680 KPC i nast., które z kolei – w art. 688 KPC – odsyłają do odpowiedniego stosowania przepisów dotyczących zniesienia współwłasności, a w szczególności art. 618 § 2 i 3 KPC.

Zgodnie z art. 1038 § 1 KC dział spadku powinien obejmować cały spadek, jednakże z ważnych powodów może być ograniczony do części spadku.

Sąd ustalił, zgodnie z dyspozycją art. 684 KPC, w pkt I postanowienia skład i wartość spadku. Sąd w zakresie składu i wartości spadku kierował się zgodnymi oświadczeniami stron co do ruchomości i ich wartości, a w zakresie środków pieniężnych określił ich wartość na podstawie dokumentów i informacji bankowych.

Sąd ustalił, że w skład spadku wchodziła kwota 101.020,20 zł. Taką bowiem kwotę pieniężną posiadał S. W. na dzień 13 kwietnia 2012 r., a więc przed zawarciem związku małżeńskiego. Na rachunku (...) nr (...) posiadał **20,20 zł**, na rachunku (...) nr (...) posiadał **1.000,00 zł**, na rachunku (...) nr (...) posiadał **4.006,10 zł**, a na lokacie oszczędnościowej Książeczce Mieszaniowej nr (...) posiadał **100.000,00 zł**. Niewątpliwie były to więc środki pieniężne stanowiące majątek osobisty spadkodawcy.

Na dzień śmierci spadkodawcy, tj. na dzień 23 czerwca 2012 r., na rachunku (...) nr (...) znajdowała się kwota 10.525,89 zł, w tym więc również **20,20 zł**, na rachunku (...) nr (...) znajdowała się kwota 1.085,98 zł, w tym więc również **1.000,00 zł**. Lokata oszczędnościowa Książeczka Mieszkaniowa nr (...) została zerwana w dniu 20 czerwca 2016 r., a uczestniczka postępowania przeniosła środki w wysokości 70.000,00 zł na inny rachunek i pobrała – nie rozliczając się z tego – 20.000,00 zł i 10.500,00 zł. W tym mieściła się więc także kwota **100.000,00 zł**.

Daje to więc łącznie kwotę 101.020,20 zł.

Nie można było jedynie zaliczyć środków z lokaty Progresja nr (...), albowiem kwota 4.006,10 zł została wcześniej wypłacona, a lokata została zerwana ostatecznie w dniu 4 maja 2012 r. Uzasadnionym jest więc przyjęcie, że środki te zostały spożytkowane na bieżące potrzeby małżonków S. W. i J. W..

Uwzględniając powyższe, Sąd ustalił – w pkt I postanowienia – że w skład spadku po S. W. wchodzi: środki pieniężne w wysokości 101.020,20 zł, motorower (...) rok produkcji (...), o numerze rejestracyjnym (...), o wartości 900,00 zł, 3 szafy ubraniowe w kolorze sosnowym, przy czym jedna ze szklanymi drzwiami, o łącznej wartości 400,00 zł, wersalka z ciemnym obiciem, o wartości 200,00 zł, regał z witryną oraz umieszczona tam zastawa porcelanowa i szklana, o łącznej wartości 500,00 zł, meble kuchenne w różnym kolorze, składające się z 4 szafek wiszących i 4 szafek stojących oraz zlewozmywak, o łącznej wartości 400,00 zł, 2 dywany w kolorowe wzory, o łącznej wartości 200,00 zł, telewizor kolorowy D. kineskopowy, o wartości 50,00 zł, telewizor kolorowy S. (...) płaski, o wartości 700,00 zł, kuchenka gazowa w kolorze białym, o wartości 100,00 zł, zamrażarka W., o wartości 300,00 zł i spawarka elektrodowa B., o wartości 100,00 zł, stanowiące przedmiot współwłasności – stosownie do postanowienia Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 16 listopada 2012 r. (sygn. akt I Ns 360/12) – wnioskodawcy R. W. i uczestniczki postępowania J. W. po 1/2 części.

Nie było przy tym podstaw do oczekiwania na zakończenie postępowania administracyjnego postępowania o zwrot wywłaszczonej nieruchomości stanowiącej uprzednio własność T. i A. małżonków W., rodziców wnioskodawcy R. W. i spadkodawcy S. W., gdyż to postępowanie nie zostało zakończone. Poza tym w przypadku wydania pozytywnej decyzji organów administracji publicznej, przedmiotowa nieruchomość nie wejdzie do majątku S. W., ale zostanie zwrócona spadkobiercom pierwotnych właścicieli, a więc i tak nie stałaby się przedmiotem działu spadku po S. W..

Mając na uwadze wysokość środków pieniężnych należących do spadkodawcy oraz jego ruchomości i podane przez same strony ich wartości, Sąd – w pkt II postanowienia – ustalił, że wartość przedmiotu działu spadku po S. W. to łącznie kwota 104.870,20 zł.

Stosownie do zgodnych wniosków stron, Sąd dokonując działu spadku po S. W. składniki majątku spadkowego opisane w pkt I postanowienia przyznał na własność uczestniczce postępowania J. W.. Zasadność takiego rozwiązania przy działu spadku, uzasadnione jest ponadto tym, że to uczestniczka postępowania dysponowała tymi rzeczami oraz pobrała z rachunków bankowych zasadniczą część środków pieniężnych tam zgromadzonych.

Uwzględniając wniosek uczestniczki postępowania o rozliczenie kosztów pogrzebu, Sąd ustalił w pkt IV postanowienia, że uczestnika postępowania J. W. poniosła koszty pogrzebu spadkodawcy w wysokości 3.610,44 zł. Powyższe ostatecznie nie było kwestionowane.

Uwzględniając fakt, że wszystkie składniki majątku spadkowego zostały przyznane uczestniczce postępowania J. W., to musiała zostać obciążona spłatą na rzecz wnioskodawcy. Stosownie bowiem do art. 212 § 2 KC, rzecz która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych.

W związku z powyższym, Sąd – w pkt V postanowienia – zasądził od uczestniczki postępowania J. W. na rzecz wnioskodawcy R. W., tytułem spłaty kwotę 50.629,88 zł, płatną w terminie 1 miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności. Obciążając uczestniczkę postępowania obowiązkiem spłaty, Sąd uwzględnił wartości ich udziałów w majątku spadkowym (po 1/2

części), z uwzględnieniem wysokości kosztów poniesionych z majątku uczestniczki postępowania na poczet kosztów pogrzebu. Należy jej się bowiem zwrot 1/2 tych kosztów, a więc kwota 1.805,22 zł.

Dlatego też wysokość spłaty wynikająca z wartości udziału w majątku spadkowym (1/2 z 104.870,20 zł daje 52.435,10 zł) została pomniejszona, w wyniku potrącenia, o kwotę 1.805,22 zł. W efekcie daje to kwotę 50.629,88 zł (52.435,10 zł – 1.805,20 zł = 50.629,88 zł). Do takiej spłaty została ostatecznie zobowiązana uczestniczka postępowania na rzecz wnioskodawcy.

Termin spłaty został ustalony zgodnie ze stanowiskiem wnioskodawcy.

Odroczenie spłaty na dłuższy termin – o co wnosiła uczestniczka postępowania – jest w okolicznościach niniejszej sprawy oczywiście niezasadne. Należy wskazać, że uczestniczka postępowania dysponowała od śmierci spadkodawcy kwotą znacząco przekraczającą 100.000,00 zł. Latem 2015 r. – po sprzedaży nieruchomości przy ul. (...) w C. – dysponowała ponownie 100.000,00 zł. Powinna była więc, a miała ku temu wszelkie możliwości, zgromadzić kwotę potrzebną na spłatę wnioskodawcy. Jeżeli uczestniczka postępowania rzeczywiście nie posiada obecnie żadnych środków i jakiegokolwiek majątku, oznacza to, że działała w celu uniknięcia spłaty wnioskodawcy i jej postępowanie – jako nacechowane zwą wolą – musi być ocenione negatywnie. W tej sytuacji wniosek o wydłużenie terminu spłaty musi spotkać się z bezwzględnym odrzuceniem przez Sąd.

W pkt VI postanowienia, zasądzono od uczestniczki postępowania J. W. na rzecz wnioskodawcy R. W. kwotę 250,00 zł, tytułem zwrotu połowy uiszczonej opłaty sądowej od wniosku, uwzględniając, że uczestniczka postępowania w równym stopniu zainteresowana była rozstrzygnięciem tej sprawy, którą wniósł i opłacił właśnie wnioskodawca. W związku zaś z tym, że opłatę wniósł w wyższej kwocie niż należna opłata od wniosku o dział spadku, Sąd nakazał w pkt VII Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w Ciechanowie zwrócić wnioskodawcy R. W. kwotę 500,00 zł, stanowiącą różnicę między pobraną opłatą sądową od wniosku a opłatą należną.

W dalszej części orzeczenia, Sąd rozstrzygnął o wydatkach poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa, związanych z pokryciem wynagrodzenia za udzielenie przez Bank informacji. Łącznie koszty te wyniosły 2 razy po 18,80 zł (k. 28 i k. 33). Tymi kosztami również w równych częściach Sąd obciążył obie strony, o czym postanowił w pkt VIII i IX postanowienia.

W aspekcie pozostałych kosztów postępowania, Sąd pozostawił obie strony przy poniesionych kosztach postępowania, związanych z ich udziałem w sprawie, zgodnie z dyspozycją art. 520 § 1 KPC, o czym orzeczono w pkt X postanowienia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w postanowieniu.